

(reportáž z Podzimního setkání Jonáš klubu)

Pozvání od kamarádů nelze odmítat. Když jsem v mailové poště objevil pozvánku od Ivana Kotta na Podzimní setkání Jonáš klubu v sobotu 11. listopadu 2006 v 15 hodin v Salesiánském divadle v Praze 8, nezaváhal jsem ani vteřinu a pozvání přijal. Ještě mám v živé paměti krásné dojmy z letošního jarního setkání věnovaného stému výročí narození Jaroslava Ježka. Podzimní setkání se konalo do jisté míry jako dozvuk letošních 75. narozenin Jonáše z divadla Semafor, tedy pana **Jirího Suchého**. Duší a dramaturgem akce byl Ivan Kott.

Jako minule mohli v předsálí divadla diváci, což byli jako vždy většinou členové Jonáš klubu, nakoupit knihy nebo hudební nosiče vztahující se nejen k programu setkání. Honza Burian zde například prodával kromě svého CD *Dívčí válka* i své cestopisy a knižní podobu svého televizního pořadu. Celý večer se šarmem, humorem a lehkostí uváděl sympatický mladý muž z Třebíče Milan Zeibert. Milan je učitelem, skautským činovníkem i předsedou atletického oddílu TJ Dukovany. Především je však nadšeným ctitelem hudby a velmi dobře připraveným moderátorem.

V první třetině vystoupilo jako první vokální sdružení **Voxtet** z Jihlavy. Dvě dívky a čtyři mladí muži v čele s Martinem Mikešem. Kromě jednoho Martina v čele souboru zpívá tenor i druhý Martin, Martin Javorský. Oba Martiny doplňuje Martina Wolfová, altistka. Druhou část dívčí menšiny představuje sopranistka Lenka Marešová z obce Řásná u Telče. Takže až budu příští rok šlapat kopec do Řásné směrem k Velkopařezitému rybníku, možná tam Lenku potkám. Druhý tenor pak zpívá Radek Růžička a soubor završuje bas Petra Baueršímy. Voxtet jsem už dvakrát potkal na Prázdninách v Telči, kde předskakovali a pak i

Lenka Marešová z Řásné u Telče a kapely Voxtet

foto: Tomáš Pohl ©

společně koncertovali s Jarretem. Trochu předběhnu děj, neboť mi v závěru koncertu pan Jiří Suchý otevřel oči a opravil můj letitý omyl o původu výrazu a capella, tedy o stylu, kterým Voxtet zpívá. Významově jde o papežovo přání, či spíše příkaz, že v capelle, tedy v kapli, lze pouze zpívat, ale nikoliv užívat hudební nástroje. Repertoár má Voxtet převzatý z různých hudebních žánrů, ale vede jazz a swing. Památku Jaroslava Ježka uctil Voxtet nádherně zpívanou skladbou *Svíta*. Gratulace Jiřímu Suchému byla zastoupena duetem Lenky a Martina Javorského - *Dotýkat se hvězd* z filmu *Kdyby tisíc klarinetů*. Přiznám se, že onen duet v podání Karla Gotta a Evy Pilarové miluji a vždy mě mrazí. Výkon Lenky a Martina nebyl kopií oné slavné dvojice, ale byl velmi dobrý. Na závěr každý člen souboru vystoupil v sólovém partu. Diváci se přesvědčili, že než se ta parta dala dohromady jako soubor, každý z nich někde vystupoval jako sólový zpěvák. Volba Voxtetu na začátek byla dramaturgicky šťastná. Soubor si odnesl nejen kytky v náručí Martinů a Martiny k jejich svátku, ale i vyvolal velmi dobrý dojem u publika. Ostatně, jaké může být publikum vychovávané celá desetiletí divadlem Semafor?

Druhý účinkující ani nezpíval, ani nehrál. Pan **Gabriel Gössel** sbírá staré desky natočené počátkem dvacátého století. Ten večer pustil z CD devět unikátních nahrávek pořízených většinou do roku 1902. Vesměs se jednalo o tehdy oblíbený žánr zvaný kuplet, jehož socialistickou obdobou byla tzv. častuška. Zkrátka a dobře, jednalo se o vtipný text na aktuální téma. Jména tehdejších mistrů zábavy jsou dnes vesměs zapomenuta, stejně jako jejich díla. Většinou se jednalo o laciné erotické dvojsmysly. Paralela s dnešními tzv. baviči je tedy zcela zřejmá, jak pokud jde o kvalitu, tak i obsah. Jedině jméno kabaretiéra Švába - Malostranského se zachovala v unikátních Kříženeckého prvních českých filmech. Pan Gössel pustil kuplet onoho tehdejšího miláčka Prahy popisující, jak tehdejší první dáma operety, krásná Mařenka Zieglerová, které zamilovaní studenti vypřáhli u kočáru koně a kočár táhli sami, vyšla prvně s kamarádkou po Ferdinandce (dnešní Národní třída) v kalhotových sukních. Přítrž oné nemravnosti udělala až policie. Ony naivně znějící písně jsou obrazem doby a na mě působily velmi mile.

Na jarním setkání byli přítomni i profesoři z Konzervatoře Jaroslava Ježka. Na podzimní setkání pozval Ivan Kott studenta klavíru, šestnáctiletého **Honzu Steindöfera**. Honza ve dvou skladbách dokázal publiku, že konzervatoř nedělá hanbu tomu, jehož jméno nese.

Posledním účinkujícím v první třetině byl **Jiří Smrž**. Jiřího Smrže jsem viděl tento týden dvakrát, nejprve v klubu Rybanaruby, kdy jsem zážitek z koncertu podrobně popsals... Přesvědčil jsem se, že vidět a slyšet Jiřího Smrže v jednom týdnu dvakrát vůbec nevadí. I napodruhé jsem byl fascinován jeho přednesem fantasticky otextovaných melodií, podruhé mi zněl příběh lidské lásky a bolesti v písni Jack a já, titulní píseň

Poslední láska

z jeho druhého CD z roku 2005, nebo mrazivě krásná Píseň

pro Eržiku

. Setkání Jonáš klubu není festivalem, který dovolí účinkujícímu, s občasným a trochu nervózním pohledem na hodinky a inspicienta, zazpívat jen minimum z repertoáru, aby si diváci užili co nejvíce těch dobrých a ještě lepších kapel a sólistů. Proto i Jiří Smrž měl dostatečný prostor poskytnout možnost i těm divákům, kteří jej viděli a slyšeli ten večer poprvé, aby si dokázali vytvořit názor na jeho tvorbu a výkon. Z reakce publika soudím, že si získal další příznivce.

Po první přestávce Milan Zeibert citoval Jiřího Černého, jehož vysokou a mohutnou postavu v první řadě nebylo možné přehlédnout. Ten totiž prohlásil o další účinkující, **Soně Janyové**, poté co ji slyšel, že by jí všechny Superstar mohly akorát nosit kafe. Soudů pana Černého si vážím, ale přesto jsem byl velmi zvědavý. Na jeviště přišla štíhlá černovláska v modrých krátkých šatech, doprovázená mladým mužem s kontrabasem a nakrátko ostříhanou obrýlenou drobnou mladou ženou, která usedla ke klavíru. Ta štíhlá černovláska je Soňa Janyová, absolventka Janáčkovy akademie múzických umění v Brně v oboru muzikál. Onen mladík je kontrabasista a kytarista Vít Šujan a drobná žena je profesorka Dada Klementová, u níž Soňa absolvovala. Soňa je Slovenka a na rozdíl od řady svých krajanů žijících v České republice měla průvodní slovo ve své krásné mateřštině, která ještě více zjemní v dívčích ústech. Jako první zaznělo

Rámusy blues

z repertoáru Hany Hegerové. Soňa ji zpívala česky, ostatně jako všechny další. Po prvních tónech, gestech, grimasách zpěvačky jsem musel dát Jiřímu Černému zapravdu. Předě mnou stál fascinující hotový mladý člověk schopný fascinovat řady diváků svým nádherným hlasem, hereckým projevem, svým půvabem a charismatem. Soňa si splnila své přání a pozvala si pana Jiřího Suchého a zazpívala si s ním

Motýla

. Ach, kde je čas Jany Malknechtové a Jiří Jelínka, blahé paměti! Poté se na jeviště dostavil pan Majerčík a panu Suchému daroval do jeho sbírky historickou přílbu z Bitvy u Slavkova. Z dílny Suchého a Šlitra pak zazněla i píseň

Kolena

z filmu Zločin v šantánu, písně z muzikálu

Vzrušené vášně

s texty Lenky Chytilové na hudbu Dady Klementové, zhudebněné verše Jana Skácela i Mariny Cvetajevové. Nakonec Soňa přidala

Želví blues

a publikum nechtělo tu báječnou dívku pustit do zákulisí.

Hostem večera měl být i básník Ivan Wernisch. Nepřišel, a proto Milan Ziebert přednesl jeho báseň o tom, jak Claudia Cardinállová marně čeká na příchod kunsthistorika Josefa Kroutvora. Po stovkách koncertů, které jsem absolvoval, mohu snad beze stínu chlubitvosti prohlásit, že mě máloco a málokdo dokáže překvapit. Jenže ten večer překvapení, což je ale slabé slovo, ještě přišlo.

Tím překvapením byl slovenský šansonier, herec, básník textař **Zoro Laurinc**, kterého doprovázeli na klavír Egon Gnoth a na kytaru Stano Herko. Fascinující vystoupení Zoro Laurince mi znovu připomnělo, jak moc mi chybí slovenská kultura. Kdo jezdí na Slovensko ví, že slovenská knihkupectví jsou plná českých knih a naši slovenští přátelé sledují i naši televizi, ale v Praze jsou jen dvě místa, kde se dají koupit i slovenské knihy. Zoro Laurinc, ročník 1949, vystudoval v Bratislavě herectví a televizní režii. Hrál na bratislavské Nové scéně a byl i uměleckým ředitelem Poetického souboru Nové scény. Pamětníci, jako jsem já, si možná vzpomenou, že nebylo snad slovenského zpěváka či zpěvačky, aby nezpívali nějaký jeho text. Nejvíce bývá Zoro

Jitka Molavcová a oslavenec Jiří Suchý

foto: Tomáš Pohl ©

Laurinc spojován se zpěvačkou Janou Kocianovou. V Salesiánském divadle jsem s ostatními diváky, přikován v sedadle, se zatajeným dechem poslouchal, co, o čem a jak tento malý šedovlasý muž s milýma očima recituje a zpívá. Zoro v písni *Ahoj, ahoj* hovořil s malým synkem, ukládal jej ke spánku. Divák až do poslední chvilky netuší, že tátova slova zní pouze po telefonu. Nakonec táta synka totiž požádal, aby položil tiše telefon, protože se to může dozvědět maminka. V písni

Keď se dvíha opona

líčí pocity opilého divadelního nápořáka. Zoro perfektně těžil ze svých bohatých hereckých životních zkušeností, byla v něm zároveň něha a zároveň dravost i nenávist. Každá píseň je velikou hereckou etudou, plnokrevným příběhem vyprávěným s velkým darem jazyka. Snad nejvíce mě dostala

Šepkala Ráchel Sáre

. Na téměř tmavém jevišti zní jen údery Stana Herka do těla kytary a tichý příběh vyprávěný Zorem. Cituji: "

Šepkala Ráchel Sáre tajemstvo veľké jako svet, vravel jej Icik, že hned po šábese, pojdu spolu na výlet. Teta Mitzi, starý Weiss a jeho brat, kto to tajemstvo ešte nevie, treba mu ho pošepkať".

Tím výletem jsou míněny plné dobytčí vagóny, kterými odjelo téměř sedmdesát tisíc slovenských Židů směrem bez návratu, směrem Osvětim. Za tu cestu zaplatila vláda vedená katolickým knězem Velkoněmecké říši 500 marek za každého cestujícího. Je to stále bolest našich východních sousedů a vzpomněl jsem si na jeden z nejlepších našich, ale i světových filmů, film *Obchod na korze*, režisérů Kádara a Klose. Zoro zašeptal slovo "

Oswienčim

" a ticho prořala píšťalka průvodčího vlaku. Ten okamžik je nepopsatelný. Poděkovat dramaturgovi j za pozvání Zora Laurince je málo.

Po tak silném zážitku to další účinkující neměl lehké. Tím účinkujícím byl **Jaroslav Matějovský**, hráč na mandolu a člen Československé církve husitské. Těm, kteří stále nevědí, napovím dvě jména: Znouzecnost a Caine. Ano, oním účinkujícím byl Caine, bubeník plzeňské punkové kapely Znouzecnost (původně Zastávka Mileč). Caine je současně písničkářem a vydal zatím čtyři alba. Letos na jaře jsem ho zažil jako hosta pražského koncertu kapely Navzájem, bohužel mizící ze scény. Zde si Caine pozval na jeviště i Jitku Rusovou s níž natočil album *Živě*

. Mohu říci, že Cainovy písně, zejména nejznámější

Myšionáři

, publikum i po fascinujícím zážitku se Zorem Laurincem, přijalo velmi vřele. Caine mísí humor s vážnější polohou a v textech je cítit i jeho víra. Jeho texty jsou vynikající, mají vtip. Nevadil ani drobný výpadek textu při předávku.

V poslední třetině obsadila jeviště **Jitka Molavcová** se svými chlapci: Jiřím Svobodou (klavír), Vladimírem Vandrovcem (kytara), Pavlem Greifonerem (basová kytara) a Jiřím Hájkem (bicí). Hrála čtveřice báječných muzikantů a Jitka Molavcová znovu a znovu dokazovala, jaká je herečka a úžasná zpěvačka. Zněly písně z dílny S a Š jako

Tři tety, Blues o stabilitě

, či písně z dílny Voskovce, Wericha a Jaroslava Ježka jako

Zakázané ovoce

a

Tři strážníci

. Chlapci Jitky Molavcové opustili pódium a vystřídaly je dvě tváře dobře známé příznivcům jazzu: klavírista Jiří Růžička a kontrabasista Vítek Fiala, se kterým jsem se potkal před měsícem v Plzni na křtu alba Vladky Bauerové. Jitka Moravcová spustila jazzovanou *Zuzanu*

zpívanou jako píseň pro Zuzanu, Říkávají lidé někteří či snad nejznámější Včera neděle byla, která tvoří rekord v prodeji počtu desek.

Pak už se na jeviště dostavil pan **Jiří Suchý** a společně s **Jitkou Molavcovou** spustili pravý gejzír melodii, gest a úsměvů prokazujících, jak osudové je někdy setkání dvou báječných lidí.

Kromě ježkárny

Co na světě mám rád

nebo svého a Šlitrova

Malého kotěte

se pan Suchý vyznal ze své lásky k ruským písním a rusky zapěl píseň

Klon zeljonyj

(Zelený javor) a dodal, že tohle dokážou jen dva lidé, sovětský člověk a on. Pak zněla

Ellingtonova

Karavana

připomínající panu Suchému korálky, nádherní

Kamarádi

Chvilka poezie trvala sedm hodin

Napsal uživatel Tomáš Pohl

Čtvrtek, 30 Listopad 2006 04:00

zpívání celým publikem, Ezop a brabenec. Nakonec přišly i dary: pro pana Suchého dort a pro Jitku Molavcovou kartón piva Bernard. V přídavku a capella pan Suchý vysvětlil původ názvu a do potlesku (standing ovation) zněla závěrečná

Tipperery

.

Bolely mě dlaně od potlesku. Pak jsem zjistil, že je jedenáct hodin a že ta nádherná chvilka poezie trvala sedm hodin.